'supermarket' nyingi ni mageuzi makubwa katika historia nchini, ambayo katika sura ya pili ya kimaendeleo mbali na kuboresha mfumo wa manunuzi, ni kwamba inarahisishia serikali mazingira ya kukusanya kodi yake.

Makusanyo bora ya kodi hizo, ndiko ambako Rais Dk. John Magufuli, anakoangazia, kwa kuwa inajulikana kwamba kodi ndio msingi wa serikali yoyote duniani.

Hayati Baba wa Taifa, Mwalimu Julius Nyerere, alishasema kwamba serikali yoyote ile ambayo ni dhaifu, sifa yake kuu iko katika udhaifu wa kukusanya kodi.

Niseme, mbali na hayo maduka ya kisasa makubwa yanayojulikana hapa jijini, yapo mengine mengi madogo maarufu kama 'mini supermarket' ambayo mengi nikiingia katika huduma zake hazijafikia viwango vikubwa, hivyo rai yangu ni kwamba katika kwenda katika dunia hii ya ushindani, wahusika hao wanahitaji kujiimarisha.

Pia, ushauri huo nausogeza katika masoko makubwa ambako ndiko kunapatikana bidhaa nyingi za vyakula, ambavyo kimsingi ndio msingi wa maisha ya umma uliko, kwamba unatulisha.

Huko kuboreshwe, kwa kuwa masoko ya Dar es Salaam, hali ya uchafu ni mbaya zaidi.

Abudi Shabani, Chanika, Dar es Salaam

Jamani, tuwe makini na haya ya zebaki katika samaki

Na Salome Kitomari

HIVI karibuni habari iliyogonga vichwa vya habari, ni samaki tani 11 wenye thamani ya Sh. bilioni 66 wenye sumu waliokamatwa jijini Dar es Salaam, kabla ya kuingia sokoni, wakiwa wametokea nchini China.

Samaki hao walikamatwa wakiwa kwenye kontena lenye urefu wa futi 40, lililoingizwa nchini kwa njia zinazodaiwa za panya na baada ya kupimwa, walibainika kuwa na kiasi kikubwa cha sumu ya zebaki, ambayo kwa mwili wa binadamu ni sumu.

Akizungumza na waandishi wa habari, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Luhaga Mpina, anasema madhara ya sumu zilizobainika katika samaki hao, husababisha baadhi ya magonjwa kama saratani, matatizo ya mfumo wa uzazi, kuzaliwa watoto wenye upungufu wa akili na kusababisha vifo.

Kukamatwa kwa shehena hiyo na aina ya sumu iliyokamatwa, imenifanya nikumbuke kinachoendelea kwenye maeneo ya wachimbaji wadogowadogo ambako zebaki hutumika pasipo kujali madhara yake.

Zebaki hutumika kusafishia (kuchenjua) madini ya dhahabu na bila kujali madhara ya kiafya, baadhi ya wananchi wanatumia bila kinga yoyote kwa kuwa wanatafuta kipato.

Mfano ambao umeshaelezwa sana na kuandikwa ni mkoani Geita, ambako wananchi hasa kinamama huenda na watoto wadogo kwenye maeneo ya wachimbaji, kwa ajili ya kuchenjua dhahabu ili kujipatia fedha na madhara wanayoyapata huwa ni makubwa.

Imethibitishwa kuwa, sumu hiyo ni mbaya ikiingia kwenye mwili wa binadamu, kwa uthibitisho wa samaki waliokamatwa hivi karibuni ni wazi kuwa inapaswa kuchukua hatua katika kudhibiti matumizi ya plastiki.

Katika taarifa ya mwaka juzi iliyotolewa na Shirika la Umoja wa Kimataifa, utafiti uliofanyika mkoani Geita ulionyesha madhara wanayoyapata wachenjuaji wa dhahabu ambao hufanya kazi hiyo bila kinga yoyote, yaani hushika zebaki kwa mikono. Licha ya utafiti huo, lakini hata leo bado katika mkoa huo na mingine, wananchi wanachenjua dhahabu kwa kutumia mikono na moja kwa moja inakwenda kwenye miili yao na kuwa na madhara ya muda mrefu.

Kwa uthibitisho kuwa zebaki ikiingia kwenye mwili wa binadamu ina madhara ya magonjwa ambayo waziri ameyataja, basi Tanzania itakuwa moja ya nchi ambayo wananchi wake wengi wana madhara yanayotokana na matumizi ya kemikali hizo; kuchenjua dhahabu kwa ujira mdogo sana.

Lazima, tujiulize sumu hiyo ilipenyaje kwenye mnofu wa samaki, ni wazi kuwa ni kupitia chakula anachokula samaki na maji, kwa kuwa shughuli za kuchenjua dhahabu hufanyika wakati mwingine kwenye mikondo ya maji ambayo hutumiwa na binadamu na viumbe wengine, mwishowe huingia kwenye mfumo wa binadamu.

Mwezi uliopita, Ubalozi wa Ufaransa uliandaa mjadala wa jinsi takataka za nailoni zinavyochafua mazingira ya nchi kavu na bahari, na katika mjadala wataalamu walieleza utafiti uliofanywa katika Ziwa Victoria kwa samaki kukutwa na vipande vya plastiki kwenye minofu, ambavyo moja kwa moja huenda kwenye mwili wa binadamu anapokula samaki.

Mmoja wa wataalamu alieleza kuwa utafiti uliofanywa na Chuo Kikuu cha Kilimo Sokoine (SUA), mkoani Morogoro, ulibaini kati ya samaki 40 walipimwa asilimia 20, walikutwa na vipande vya plastiki kwenye matumbo yao.

Kwa upande wa bahari, nako kuna kiwango kikubwa cha uchafuzi wa mazingira kwa pastiki ambazo huishi kwa zaidi ya miaka 500 kusambaa kutokana na kutupwa ovyo, jambo ambalo huleta madhara kwenye mwili wa binadamu na mazingira kwa ujumla.

Kwa msingi huo, kwamba samaki wenye sumu ya zebaki wamekamatwa nchini, maana yake inapaswa kuimarisha mifumo yetu kwa kuwa haijulikani ni samaki kiasi gani waliingizwa au wameshaingizwa nchini kwa njia za panya ha kwenda kwa walaji moja kwa moja.

Ni vyema hatua za kudhibiti sumu zote ambazo moja kwa moja zina madhara kwa afya za wananchi, mfano kwenye migodi sumu hiyo inatumika kwa uwazi pasipo kificho na vimelea vya simu hupenya kwenye mwili wą binadamu, kwa namna nyingi.

Imethibitishwa kuwa, sumu hiyo ni mbaya ikiingia kwenye mwili wa binadamu, kwa uthibitisho wa samaki waliokamatwa hivi karibuni ni wazi kuwa inapaswa kuchukua hatua katika kudhibiti matumizi ya plastiki.

Mapambano ya matumizi ya plastiki kwa kiasi kikubwa imefanikiwa Zanzibar na Kenya, ambazo ni marufuku kutumia nailoni nyepesi na ukikamatwa utachukuliwa hatua za kisheria na utawajibika kulipa faini kubwa.

Hapa Tanzania Bara, hakuna mafanikio ya moja kwa moja katika suala hilo.

Kama imeshathibitishwa kuwa zebaki ni sumu yenye madhara kwa binadamu, matarajio ya wengi ni kuwa kukabiliana nazo ni lazima hatua zichukuliwe kuanzia ngazi zote na eneo kubwa ni eneo la uchumbuaji wa madini, hasa kwa wachimbaji wadogo.

KABWELA

Na Fadhili Mohammed

WASILIANA NASI:

TUNAKARIBISHA BARUA NA MAONI YA MSOMAJI, UNAWEZA KUTUMA KUPITIA KWA MHARIRI S.L.P. 31042,

Wafugaji wachekelea maamuzi ya serikali

Na Mwandishi Wetu, SIMANJIRO

WIZARA ya Mifugo na Uvuvi, imeagiza kurejeshwa kwa ng'ombe 550 za wafugaji wa kijiji cha Kimotorok, wilayani Simanjiro, iliyokuwa inashikiliwa na askari wa Pori la Akiba la Mkungunero.

Agizo hili lilitolewa na Katibu Mkuu wa wizara hiyo, Profesa Elisante ole Gabriel, wakati akizungumza na wakazi wa eneo hilo, mwishoni mwa wiki.

Hata hivyo, alisema wafugaji wanapaswa kutambua kuwa wanatekeleza haki na wajibu wao bila kuvunja sheria za nchi lakini wasionewe.

Alisema wafugaji wanapaswa kuheshimu maeneo ya hifadhi kwa kutovunja sheria na kuingiza mifugo.

"Hatutegemei wafugaji nchini kukiuka sheria, kanuni na taratibu zilizopo kwa mifugo yao kukamatwa, ila wafuate maelekezo ya serikali kwa kuheshimu maeneo ya hifadhi," alisema.

Meneja wa Pori la Akiba la Mkungunero, Khadija Marongo, alisema ng'ombe 447 na punda 10 walikamatwa na askari wao baada ya kuingia ndani ya eneo lao.

Diwani wa Kata ya Loiborsiret, Ezekiel Lesenga (Mardad), aliishukuru serikali kwa kurejesha mifugo hiyo kwa wafugaji wa kijiji hicho kilichopo kwenye kata yake.

Alisema serikali imekuwa ikiwajali wafugaji hivyo kupitia nafasi hiyo wanaishukuru kwa kurejesha mifugo hiyo.

Aliongeza kuwa wafugaji hawapendi kuvunja utaratibu uliowekwa na serikali, hivyo watajitahidi kutokiuka mipaka iliyowekwa baina yao na majirani wao waliowazunguka.

Lesenga alisema hali ilikuwa ngumu kwa baadhi ya wafugaji ambao ng'ombe wao walikamatwa kwa kuwa kuna ambao walikuwa wananyonyesha ndama wao.

"Ndama nyingi ziliathirika kwa sababu zilikuwa zinategemea kunywa maziwa ya ng'ombe, lakini kutokana na mifugo hiyo kukamatwa waliteseka na njaa," alisema.

Mifugo hiyo ilishikiliwa kwa siku 10 na wamiliki wake walitarajiwa kufikishwa Mahakama ya Wilaya ya Kondoa.

Huduma... meno k...

Na Allan Isack, ARUSHA

CHAMA cha wataalamu wa afya ya kinywa na meno, kinatarajia kutoa huduma ya usafi wa kinywa kwa watu 4,000 mkoani hapa na 47,000 nchi nzima hadi kufikia kesho.

Makamu wa Rais wa chama hicho, Deogratias Kilasara, alisema hayo jijini hapa juzi, baada ya matembezi ya uhamasishaji wa afya ya kinywa na meno kuelekea kilele cha maadhimisho ya siku hiyo yatakayofanyika kesho.

Alieleza mwaka jana walitoa huduma za elimu ya afya, ushauri na matibabu kwa watu 38,000 na walipewa tuzo ya kimataifa ya "Most Educative Award" inayotolewa na Shirikisho la Vyama vya Afya na Kinywa na Meno Duniani (FDI).

Alisema kabla ya kufikia siku ya kilele watatoa huduma hiyo katika shule za zenye watu wenye uhitaji maalumu ndani ya Jiji la Arusha pamoja na kwenye Kituo cha Afya Themi.

Aliongeza kuwa kupitia utafiti uliofanywa na FDI, unaonyesha ma-

Katibu Tawala wa Wilaya ya Simanjir...
Halmashauri ya Wilaya ya Kiteto, Tan...

Naibu Waziri Manyanya a...

Na Mwandishi Wetu, ARUSHA

NAIBU Waziri wa Viwanda na Biashara, Mhandisi...

(Temdo) jijini hapa mwishoni mwa wiki, akiwa ameambatana na Kamati ya Kudumu ya Bunge...

na hali ya s... mnategemewa...

pua, ili kubadilishana uzoefu kumeisaidia fani

TRT Swahili

Meya Mbuzi. **PICHA: MTANDAO**

Mbuzi achaguliwa kuwa meya

MBUZI anayeitwa 'Lincoln' amechaguliwa kuwa Meya wa Heshima wa manispaa moja iiliyoko katika Jimbo la Vermont, nchini Marekani.

Mbuzi 'Lincoln' kutoka kijiji cha 'Fair Haven' kinachopatikana katika Jimbo la Vermont nchini Marekani, amechaguliwa kuwa meya wa heshima wa manispaa.

Kwa mujibu wa habari zilizotolewa na shirika la habari la Associated Press, kijiji hicho chenye idadi ya watu 2,500, wamemchagua mbuzi kumpa cheo cha meya wa heshima wa manispaa.

Mbuzi 'Lincoln' kwa mwaka mzima, atashiriki katika matukio yote muhimu kwa mujibu wa cheo chake.

Akielezea sababu za kufikia uamuzi huo, kiongozi wa kijiji hicho, Joe Gunter, aliwaambia wanahabari kuwa inatokana na kutokuwapo cheo hicho katika kijiji hicho, hivyo waliamua kumpa mbuzi huyo cheo cha rais wa heshima wa manispaa hiyo.

Gunter anatetea wazo hilo akisema lilikuwa muafaka kutokana na kuwawezesha kukusanya mapato kutoka kwa wamiliki wa wanyama ambao wangeshiriki uchaguzi. Katika uchaguzi huo, wanyama 16 walishiriki na zilikusanywa dola tano (Shilingi 11,500) ikiwa ni ada ya ushiriki wa kila mnyama.

Lincoln, mbuzi mwenye umri wa miaka mitatu, alipata kura 13 kati ya 53 zilizopigwa na kufanikiwa kuwa rais wa heshima wa manispaa. **TRT Swahili**

Mgonjwa akiti

ya Bunge ya Mifugo na Maji katika ofisi ya mkuu wa mkoa mjini hapa. "Sasa naitaka timu ya wataalamu wa operesheni korosho kubandika majina ya wakulima wote waliolipwa korosho zote msimu huu, Serikali iliahidi kulipa Sh3,300 kwa kilo ambayo wanunuzi binafsi walishindwa kulipa.

Tangu kuanza kwa operesheni hiyo, Hasunga aliahidi sha usajili wa wakulima nchini.

"Hakikisha unalisimamia kwa weledi hili ili liwe na matokeo chanya kwani kufanya hivyo Serikali itakuwa na uwezo wa kuwahudumia kwa ufasaha," alisema.

Japhet Hasunga

sika na sekta ya maji," alisema.

Kuhusu upatikanaji maji, Profesa Mkumbo alisema Serikali imekuwa ikijenga vituo vya kuchotea maji maeneo ya vijijini na hadi Februari vituo 131,000 vimejengwa nchini. Alisema vituo hivyo vina uwezo wa kuhudumia watu milioni 31 na kama vituo hivyo vyote vingefanya kazi wangekuwa wameshapeleka maji vijijini kwa takriban asilimia 85.

46,000

Idadi ya vituo ambavyo havifanyi kazi nchini.

Tabianchi yaathiri wahadzabe, wafugaji

Mussa Juma Mwananchi
mjuma@mwananchi.co.tz

Arusha. Jamii za pembezoni za wahadzabe na wafugaji wa asili zimetajwa kuathirika na mabadiliko ya tabianchi hali ambayo imeanza kuathiri maisha yao.

Mratibu wa mtandao wa mashirika ya kupambana na mabadiliko ya tabianchi, Gideon Sanago, alitoa taarifa hiyo katika kikao cha mashirika yanayojihusisha na changamoto za mabadiliko ya tabianchi. Sanago alisema jamii kama ya wahadzabe ambayo hutegemea kula mizizi na wanyamapori, sasa ipo katika wakati mgumu kutokana na kuharibika maeneo yao kwa sababu ya mabadiliko ya tabianchi na uvamizi wa jamii nyingine.

Naye ofisa wa masuala ya jinsia wa Shirika la Pingos Forum, Nailejileji Lipap, alisema ili jamii za asili zisiendelee kuathirika na mabadiliko ya tabianchi ipo haja ya kuziwezesha kutumia njia za asili kukabiliana na mabadiliko hayo.

"Kwa miaka mingi jamii hizi zina njia zao za asili kukabiliana na madhara ya tabianchi hivyo ni muhimu kujengewa uwezo," alisema.

"Ni muhimu sana kuwapo mkakati wa pamoja kuhakikisha tunakabiliana na mabadiliko ya tabianchi."

Sanago

Naye mkurugenzi wa uratibu wa Programu ya Sekta ya Maji katika wizara hiyo, Derosia Murashani, alisema kongamano hilo litahitimishwa siku ya kilele cha maadhimisho ya Wiki ya Maji Machi 22.

"Tunashirikiana na wadau katika kutathmini huduma ya utoaji wa majisafi na usafi wa mazingira, uhifadhi, usimamizi na uendelezaji raslimali za maji nchini," alisema.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Simu: +255 26 2324455
Fax: +255 26 2323233
Barua Pepe: ps@mow.go.tz
Tovuti: www.mwtc.go.tz

Mtaa wa Moshi,
S.L.P. 2888,
40470DODOMA.

......Tarehe......

TAARIFA KWA UMAA

1. Ndugu wananchi mnatangaziwa kuwa siku ya JUMANNE tarehe 19-03-2019 kampuni ya ALFRED CHARLES NJUJU itasafirisha mzigo wake wenye vipimo vikubwa kutoka DAR ES SALAAM kuelekea MBEYA gari hilo lenye namba ya usajili T 923 DPB/T 409 DJT
2. Gari hilo lina vipimo vifuatavyo

   Urefu-mita 23
   Upana-mita 3.00
   Kimo-mita 4.8
3. Njia itakayotumia: DAR ES SALAAM hadi MBEYA kupitia MOROGORO ROAD gari litasafiri muda wa mchana tu (kuanzia saa 12:30 Asubuhi mpaka saa 12:30 jioni)

Tunaomba radhi kwa usumbufu utakaojitokeza.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Simu: +255 26 2324455
Fax: +255 26 2323233
Barua Pepe: ps@mow.go.tz
Tovuti: www.mwtc.go.tz

Mtaa wa Moshi,
S.L.P. 2888,
40470DODOMA.

......Tarehe......

TAARIFA KWA UMAA

1. Ndugu wananchi mnatangaziwa kuwa siku ya JUMANNE tarehe 19-03-2019 kampunia ya CHINA CIVIL ENGINEERING CONSTRUCTION CORPORATION (CCECC) itasafirisha mzigo wake wenye vipimo vikubwa kutoka LUGOBA kuelekea UBUNGO gari hilo lenye namba ya usajili T 630 CYF/T 776 CVZ
2. Gari hilo lina vipimo vifuatavyo
   Urefu-mita 18.00
   Upana-mita 3.40
   Kimo-mita 4.55
3. Njia itakayotumia: LUGOBA hadi UBUNGO kupitia ARUSHA ROAD AND MOROGORO ROAD gari litasafiri muda wa mchana tu (kuanzia saa 12:30 Asubuhi mpaka saa 12:30 jioni)

Tunaomba radhi kwa usumbufu utakaojitokeza.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Simu: +255 26 2324455
Fax: +255 26 2323233
Barua Pepe: ps@mow.go.tz
Tovuti: www.mwtc.go.tz

Mtaa wa Moshi,
S.L.P. 2888,
40470DODOMA.

......Tarehe......

TAARIFA KWA UMAA

1. Ndugu wananchi mnatangaziwa kuwa siku ya JUMANNE tarehe 19-03-2019 kampuni ya SIMERA TRANSPORT LTD itasafirisha mzigo wake wenye vipimo vikubwa kutoka MASUMBWE kuelekea DAR-ES-SALAAM gari hilo lenye namba ya usajili T 980 DKS/T 878 DFY
2. Gari hilo lina vipimo vifuatavyo
   Urefu-mita 17
   Upana-mita 2.84
   Kimo-mita 5.3
3. Njia itakayotumia: MASUMBWE hadi DAR kupitia DODOMA gari litasafiri muda wa mchana tu (kuanzia saa 12:30 Asubuhi mpaka saa 12:30 jioni)

Tunaomba radhi kwa usumbufu utakaojitokeza.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
WIZARA YA UJENZI, UCHUKUZI NA MAWASILIANO

Simu: +255 26 2324455
Fax: +255 26 2323233
Barua Pepe: ps@mow.go.tz
Tovuti: www.mwtc.go.tz

Mtaa wa Moshi,
S.L.P. 2888,
40470DODOMA.

......Tarehe......

TAARIFA KWA UMAA

1. Ndugu wananchi mnatangaziwa kuwa siku ya JUMANNE tarehe 19-03-2019 kampunia ya MWARABA LOGISTICS & COMPANY LIMITED itasafirisha mzigo wake wenye vipimo vikubwa kutoka DAR-ES-SALAAM kuelekea TUNDUMA gari hilo lenye namba ya usajili
   T 752 DFC/ T 840 BMA
   T 678 AYF/ T 495 DED
2. Gari hilo lina vipimo vifuatavyo
   Urefu-mita 17.00
   Upana-mita 3.00
   Kimo-mita 4.8
3. Njia itakayotumia: DAR-ES-SALAAM hadi TUNDUMA kupitia MAKAMBAKO gari litasafiri muda wa mchana tu (kuanzia saa 12:30 Asubuhi mpaka saa 12:30 jioni)

Tunaomba radhi kwa usumbufu utakaojitokeza.

THE EMBASSY OF THE UNITED STATES OF AMERICA

HUDUMA YA KUKUSANYA NA KUCHAKATA TAKATAKA KWENYE ENEO LA OFISI ZA UBALOZI NA MAENEO YA MAKAZI YAKE

Ubalozi wa Marekani, Dar Es Salaam unawakaribisha wafanyabiashara kuleta maombi ya kutoa huduma ya kukusanya na kuchakata takakaka kwenye eneo la ofisi za Ubalozi na maeneo ya makazi yake. Zoezi la kukagua eneo husika litafanyika Machi 29, 2019. Kwa wafanyabiashara watakaopenda kushiriki watajitegemea kwa usafiri kwa ajili ya zoezi la kutembelea eneo. Mwisho wa kupokea maombi ni Aprili 11, 2019.

Muhimu -
Kwa maelezo zaidi na utaratibu wa kazi tafadhali tembelea:
https://tz.usembassy.gov/embassy/contract-opportunities/

Maswali yoyote yahusuyo huduma hii ya kukusanya na kuchakata takataka kwa eneo la ofisi za Ubalozi na maeneo ya makazi yake yawasilishwe kwa maandishi kwa: DarGSOProcurement@state.gov